

Torsten Renqvist

Djur 11 st trä- och linoleumsnitt:
Apan träsnitt 230 × 180 mm
Elefanten linosnitt 235 × 180 mm
Fiskarna träsnitt 160 × 200 mm (nedan)
Fågel i en skog träsnitt 180 × 240 mm
Hjorddjuren träsnitt 160 × 200 mm (t.h.)
Igelkotten träsnitt 180 × 240 mm
Kräkungen linosnitt 155 × 270 mm (s. 24)
Källarrättan linosnitt 200 × 160 mm
Rättboet träsnitt 165 × 200 mm
Räven linosnitt 180 × 255 mm
Vårtsvinet linosnitt 130 × 190 mm

Fotat: Karl Haskel

Torsten Renqvist är född 1924 i Ludvika. Bosatt och verksam i Kummelnäs, Nacka. Studier vid Otte Skölds målarskola 1945–46, Konstakademiet, Köpenhamn 1946–48, Konstakademien, Stockholm 1948–50, Slade School of Art, London 1951–52 (British Council-stipendiat). Föreståndare för Valands konstskola, Göteborg 1956–58. Studieresor till Tyskland, Holland, Frankrike och England. Debuterade som målare och grafiker, och är sedan 1960-talets mitt skulptör. Han har sedan debutställningen 1950 i Stockholm deltagit i ett stort antal separat- och samlingsutställningar i Sverige och utomlands. Han har bland annat haft två egna separatutställningar på Moderna

Museet i Stockholm (1974 och 2002). Den senaste stora utställningen, med både grafik och skulptur, öppnades i Ludvika så sent som den 4 november 2006.

I 2006 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår något av bladen i portföljen *Djur*, ursprungligen utgiven 1952. Denna nyutgåva har tryckts 2006 av Mikael Wahrby på Tengujo silkespapper 18 gram. Assistent Ellen Wahrby. Upplagesiffrorna är för *Apan*, *Elefanten*, *Fiskarna*, *Fågel i en skog*, *Hjorddjuren* och *Igelkotten* 34 ex. vardera, för *Kräkungen*, *Källarrättan*, *Rättboet*, *Räven* och *Vårtsvinet* 35 ex. vardera. I dessa siffror ingår fem HC-exemplar, ett vardera till de övriga fem konstnärerna i portföljen, samt avdrag att räcka till fem kompletta portföljer med alla elva djuren, avsedda för Nationalmuseum, Moderna museet, The British Museum, FfGK:s arkiv samt konstnären själv. Samtliga blad är av konstnären signerade med hans initialer samt årtalet -52, dvs. det år bilderna skapades. På konstnärens begäran är inga blad

numrerade eller försedda med upplagesiffror, något han mycket sällan satte på sina grafiska blad.

För de 310 portföljer som delas ut till FfGK:s medlemmar har urvalet av bladen skett helt slumpmässigt bland annat genom att bunten med adresslappar inte tas fram och appliceras förrän hela berget av packade, förseglade och helt anonyma wellpapppaket är färdigt. Detta gäller för övrigt varje år, oavsett om portföljerna innehåller delupplagor eller ej.

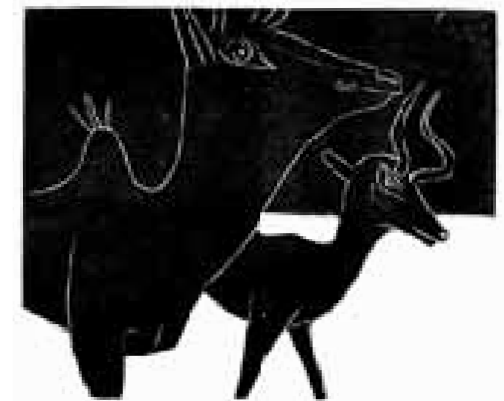
»Den rena konsten« har varit den avlägsna stjärna som konstnärerna i decennier sökt uppnå. Många har kommit högt i sitt klättrande, ingen har kommit fram. Som all strävan till det absoluta är också denna längtan efter konstens renhet en upplyftande syn; den är heroisk, men den är också tragisk, därför att målet, ju närmare man kommer det, upplöser sig i intet. Det existerar inte i sinnevärlden. Och sinnevärlden kan konsten aldrig frigöra sig ifrån utan att själv förintas. Det händer att kretsandet kring stjärnan har kunnat utveckla sig i skönt esoteriska arabesker, och det kan också hända att den som strävat ivrigast och intensivast hamnar bortom målet och i en ny verklighetsupplevelse. Ofta har det också inträffat att den iskalla chimären orsakat allvarliga, kanske dödliga frostsador.

Särskiljandet av konstarterna har varit ett led i denna strävan mot den absoluta renheten; rent måleri, ren skulptur, ren musik och så vidare; det har gällt att hålla sig så långt borta som möjligt från inblandningar och föroreningar. Det är emellertid min tro att den som fördjupar sig allvarligast i sin egen konstart omärkligt överskrider de osynliga gränserna till andra konstarter, att han stöter på konventionella väggar som han blir tvungen att bryta igenom. Det finns inga vattentäta skott. Det kan komma till gnistrande sammanstötningar, där konstnären upptäcker att han får söka ett annat uttrycksmedel än det han från början valt, att han måste skriva i stället för att måla, skulptera i stället för att komponera musik. Men på botten av alla konstarterna finns de fundamentala analogierna som löper obrutna tvärs igenom.

Därför tror jag att man inte ska vara rädd för föroreningarna; konsten lever av livet och livet är aldrig rent. Det livsdestillat som konsten utgör löper risk att bli alltför tunt om man stänger av några av tillflödena. Risken för orenhet är värd att ta.

Idealet »den rena konsten« har orsakat mycken ängslan och räddhågad stelbent-

het hos många konstnärer. Man har varit så rädd att ta ett steg åt sidan att man också uteslutit möjligheten att ta de steg som är dans, rädd att göra den gest, dra det streck som talar, sjunger eller berättar. Därmed har också leendet, skrattet, det oväntade språnget dött ut; man löper i sitt ängsliga spår runt mot självförintelsen. Gravens högtidliga allvar kan få vänta. Unna oss, medan livet varar, att någon gång få stiga fram och göra en krumelur, utan att oroligt behöva fråga om det är ren konst, om det är konst överhuvudtaget.

Disciplinen, men inte begränsningen, är ett av människans adelsmärken. Det gäller att finna sin begränsning, och att inte finna sig i den. Att inte utestänga livet som är i en människa. Erkänn rättan i det nederta rummet i din källare, fågeln som kryper efter marken och inte vet om vingarna bär, den hundlikt tillgivna hunden i dig, erkänn den grinande igelkotten med taggarna resta, erkänn att du har en räv som smyger men också att någonstans inom dig finns ett bo med kurande ungar, ungar av ganska obestämd härkomst, erkänn den lömska och löjliga gorillan, och låt dina fiskar tumla innan de drunknar. Släpp dina djur lösa!

Torsten Bergmark

När portföljen *Djur* utkom 1952 fanns på mappens omslag en text skriven av Torsten Bergmark (1920–96), konstskribent och professor vid Konsthögskolan. Vi finner det därför naturligt att denna text återges nu, inte minst med tanke på att så få exemplar av originalmappen finns kvar. Detta beror till en viss del på att flera mappar slaktades, och bladen därpå såldes ett och ett.